

KAFA İÇİ BASINCI ARTIŞI

*Prof. Dr. Nurhan Bayraktar
Doç. Dr. Dilek Çilingir*

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Kafa içi basıncı artışını tanımlar ve kafa içi basıncı ve serebral perfüzyon basıncının normal değerlerini bilir.
2. Yoğun bakım hastalarında kafa içi basıncı artışının nedenlerini açıklar.
3. Kafa içi basıncı artışının belirti ve bulgularını tanımlar.
4. Yoğun bakım hastalarında kafa içi basıncı artışının önlenmesi için yapılması gereken hemşirelik girişimlerini açıklar.

GİRİŞ

Kafa içi basıncı artışı (KİBA), nörolojik ya da nörolojik olmayan hastalıkların patolojik bir sonucu olup, kafa içinde yer alan içeriğin hacminin artışı ile karakterize nörolojik bir tablodur. Yoğun bakım ünitelerinde (YBÜ) yatan, özellikle nöroloji ve nöroşirürji hastalarında bu sorun ile sıklıkla karşılaşmaktadır. Kafa içi basıncı artışı, sıklıkla akut kafa travmalı hastalarda görülmekle birlikte tümör, inme, diyabetik ketoasidoz ve akut karaciğer yetmezliği gibi nedenlerle de ortaya çıkabilmektedir. Bu nedenle YBÜ'nde yatan hastalarda KİBA'nın izlenmesi ve yönetimi önemlidir.

steroidlerin gastrointestinal sistem üzerine olumsuz etkisi nedeniyle kanama gelişebilir. Gastrointestinal sistem kanamalarına karşı H₂ reseptör antagonistleri verilir.

Kafa içi basıncı artan ya da artma riski olan hastalarda sıvı-elektrolit dengesinin sürdürülmesi önemlidir. Bu nedenle hastanın sıvı dengesi (aldığı-çıkarıldığı) izlenmeli ve intravenöz sıvılar uygun hızda verilmelidir.

KAYNAKLAR

1. Ayhan S, Mut M. Travmatik Beyin Hasarında Çok İşlevli Nöromonitörizasyon: Güncel Literatürün Özeti. Türk Nöroşirürji Derneği Nörotravma Bülteni 2008;3: 26-10.
2. Cecil S, Chen PM, Callaway SE, Rowland SM, Adler DE, Chen JW. Traumatic Brain Injury Advanced Multimodal Neuromonitoring from Theory to Clinical Practice Critical Care Nurse 2011;31(2):25-37.
3. Chacko J. Optic Nerve Sheath Diameter: An Ultrasonographic Window to View Raised Intracranial Pressure? Indian J Crit Care Med 2014;18(11):707-8.
4. Colton K, Yang S, Hu PF, Chen HH, Bonds B, Scalea TM ve ark. Intracranial Pressure Response after Pharmacologic Treatment of Intracranial Hypertension. J Trauma Acute Care Surg 2014;77(1):47-53.
5. Dilmen ÖK, Akçıl EF, Tunalı Y. Travmatik Beyin Hasarında Yoğun Bakım Tedavisi. Turk J Anaesth Reanim 2015;43:1-6.
6. Egemen E, Börcek AÖ. Kafa Travmasına Yaklaşım. Yoğun Bakım Dergisi 2013;11(1): 1-12.
7. Emmez ÖH, Egemen E. Kafa İçi Basınç Artışı Tedavisinde Pratik Yaklaşımlar. Yoğun Bakım Dergisi 2010;9(2):77-84.
8. Ennis KM, Brophy GM. Management of Intracranial Hypertension: Focus on Pharmacologic Strategies. AACN Advanced Critical Care 2011;22(3):177-82.
9. Haddad SH, Arabi YM. Critical Care Management of Severe Traumatic Brain Injury in Adults. Scandinavian Journal of Trauma, Resuscitation and Emergency Medicine 2012;20(12):1-15.
10. Inoue K. Caring for the Perioperative Patient with Increased Intracranial Pressure. AORN Journal 2010;91(4):511-18.
11. Karabıyık L. Yoğun Bakımda Skorlama Sistemleri. Yoğun Bakım Dergisi 2010;9(3):129-43.
12. Kimberly HH, Shah S, Marill K, Noble V. Correlation of Optic Nerve Sheath Diameter with Direct Measurement of Intracranial Pressure. Academic Emergency Medicine 2008;15:201-4.
13. Marcoux KK. Management of Increased Intracranial Pressure in the Critically Ill Child with an Acute Neurological Injury. AACN Clinical Issues 2005;16(2):212-31.
14. Nakagawa K, Smith WS. Evaluation and Management of Increased Intracranial Pressure. Continuum Lifelong Learning Neurol 2011;17(5):1077-93.

15. Nyholm L, Steffansson E, Fröjd C, Enblad P. The Secondary Insults Related to Nursing Interventions in Neurointensive Care: A Descriptive Pilot Study. *Journal of Neuroscience Nursing* 2014;46(5):285-91.
16. Pitfield AF, Carroll AB, Kissoon N. Emergency Management of Increased Intracranial Pressure. *Pediatr Emer Care* 2012;28(2):200-7.
17. Prendergast V, Hallberg IR, Jahnke H, Kleiman C, Hagell P. Oral Health, Ventilator-Associated Pneumonia, and Intracranial Pressure in Intubated Patients in a Neuroscience Intensive Care Unit. *Am J Crit Care* 2009;18(4):368-76.
18. Rangel-Castillo L, Gopinath S, Robertson CS. Management of Intracranial Hypertension. *Neurol Clin* 2008;26(2):521-41.
19. Roytowski D, Figaji A. Raised Intracranial Pressure: What It is and How to Recognise It. *CME* 2013;31(3):85-90.
20. Sadoughi A, Rybinnik I, Cohen R. Measurement and Management of Increased Intracranial Pressure. *The Open Critical Care Medicine Journal* 2013;6 (Suppl 1:M4):56-65.
21. Sankhyan N, Raju KNV, Sharma S, Gulati S. Management of Raised Intracranial Pressure. *Indian J Pediatr* 2010;77:1409-16.
22. Scozzafava J, Hussain MS, John S. Medical and Surgical Management of Intracranial Hypertension. İçinde: Balestrino M, eds. *Advances in the Treatment of Ischemic Stroke*. Rijeka: InTech; 2012. p. 215-26.
23. Suadoni MT. Raised intracranial pressure: nursing observations and interventions. *Nursing Standard* 2009;23(43):35-40.
24. Olson DM, Kofke WA, O'Phelan K, Gupta PK, Figueroa SA, Smirnakis SM ve ark. Global Monitoring in the Neurocritical Care Unit. *Neurocrit Care* 2015;22(3):337-347.
25. Olson DM, McNett MM, Lewis LS, Riemen KE, Bautista C. Effects of Nursing Interventions on Intracranial Pressure. *American Journal of Critical Care* 2013;22(5):431-38.
26. Olson DM, Thoyre SM, Bennett SN, Stoner JB, Graffagnino C. *American Journal of Critical Care* 2009;18(4):330-35.
27. Özdemir L. Yoğun Bakım Ünitelerinde Skorslama Sistemlerinin Kullanımı. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi* 2014;91-100.
28. Ugras GA, Yuksel S. Factors Affecting Intracranial Pressure and Nursing Interventions. *J J Nurs Care* 2014;1(1):1-6.